

ผลงานประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์
ตำแหน่งประเภททั่วไป

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ 6ว (ด้านการพยาบาล)

เรื่องที่เสนอให้ประเมิน

1. ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดจอประสาทตาลอกหลุด
2. ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
เรื่องการบริหารยาในหอผู้ป่วย

เสนอโดย

นางสาวศรีัญญา ยิ้มสงวน
ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 5
(ตำแหน่งเลขที่ รพก. 117)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลกลาง สำนักงานการแพทย์

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. **ชื่อผลงาน** การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดจอประสาทตาลอกหลุด

2. **ระยะเวลาที่ดำเนินการ**

(1 ธันวาคม 2549 – 31 ธันวาคม 2549)

3. **ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ**

3.1 **กายวิภาคศาสตร์และสรีระวิทยาของตา**

ตาเป็นอวัยวะที่ทำหน้าที่ในการมองเห็น ซึ่งส่วนประกอบสำคัญของตา ได้แก่ ดวงตา (eye ball) มีรูปร่างเกือบเป็นทรงกลม ภายในกลวงมีเส้นผ่าศูนย์กลางจากหน้ามาหลังเฉลี่ยประมาณ 22-27 มิลลิเมตร อยู่ในช่องเบ้าตา กระจกตา (cornea) เป็นผนังด้านนอกของดวงตา มีขนาดประมาณ 1/6 ของดวงตารูปร่างคล้ายกระจกโค้งด้านเดียวขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 10-12 มิลลิเมตรหนาประมาณ 0.8-1.0 มิลลิเมตร ตรงกลางจะบางกว่ารอบนอก เป็นเนื้อเยื่อที่ปราศจากเส้นเลือด ตาขาว (sclera) เป็นเยื่อชั้นด้านหลังของผนังของดวงตา แก้วตา มีรูปร่างเป็นจานกลมมีผิวหน้าและผิวหลังโค้งเข้าหากันซึ่งแก้วตาจกแขวนอยู่ในส่วนหลังสุดของช่องตาส่วนหน้าและอยู่ได้ด้วยเอ็นยึดแก้วตา ยูเวีย เป็นผนังชั้นกลางของดวงตาอยู่ระหว่างตาขาวและจอประสาทตา วุ้นตา (vitreous) บรรจุอยู่ในช่องตาส่วนหลัง จอประสาทตา (retina) เป็นผนังชั้นที่ 3 ของดวงตา เปลือกตา เป็นส่วนที่เคลื่อนไหวได้ทำหน้าที่ป้องกันลูกตา

3.2 **พยาธิสรีระวิทยาของการเกิดโรคจอประสาทตาลอกหลุด**

จอประสาทตา (Retina) เป็นอวัยวะของตาที่มีความสำคัญมากในการมองเห็น และเป็นผนังชั้นในสุดของนัยน์ตา อยู่ระหว่าง คอโรยด์ (Choroid) กับน้ำวุ้นตา (Vitreous) ทางด้านหน้าจะไปสุดที่บริเวณ ออรา เซอราตา (Ora serrata) ซึ่งเป็นส่วนต่อระหว่างจอประสาทตา กับ ซีเลียรี บอดี (Ciliary Bodies) ทางด้านหลังจะไปสิ้นสุดที่รอบๆ ขั้วประสาทตา (Optic disc)

จอประสาทตาประกอบด้วยเซลล์เรียงตัวกันหลายชั้น บูดอยู่ประมาณสองในสามของผนังลูกตาด้านหลัง มี 2 ส่วน คือ ชั้นนอกเรียกว่า Retinal pigment epithelium มีผลช่วยสะท้อนแสงและมีหน้าที่สำคัญในการมองเห็น ชั้นในเรียกว่า Sensory retina เป็นส่วนที่เกี่ยวกับการมองเห็น ชั้นนอกและชั้นในจะอยู่ติดกันแบบหลวมๆ และจะไปรวมกันที่เส้นประสาทตา (Optic nerve) ผู้ป่วยมีจอประสาทตาลอกชนิดปฐมภูมิ ซึ่งเกิดจากการเสื่อมของวุ้นตา (Vitreous) หรือการเสื่อมของจอประสาทตา ทำให้เกิดรูขาดขึ้น

